

C r i t i c s P o i n t

Τὰ «Μουσικά Σύνολα τῆς ΕΡΤ» ἐν
Μεγάρω: ἀντὶ σοβαρότητος σοβαρο-
φάνεια καὶ ἀρκετὸ καρακιτσαριό...

45/2017.

τοῦ ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΕΩΤΣΑΚΟΥ.

ΑΡΧΙΖΟΥΜΕ ΠΡΙΝ ΚΑΝ ΜΠΟΥΜΕ στὴν αἴθουσα ποὺ μετανομάσθηκε Χ.(Δ.)Α. μετὰ τὴν ἐκδημία τοῦ Μεγαροκτίτορος, μόλις πήραμε τὸ βσέλιδο χαρτονένιο τρίπτυχο (διαστάσεων περ. 140 x 285 χιλιοστῶν) πρόγραμμα τῆς χριστουγεννιάτικης, λέει, ἐκδηλώσεως ποὺ ὀργάνωνε ἡ **ad infinitum** ἀνεπίδεκτη βελτιώσεως, καίτοι ἀενάως «μεταστοιχειούμενη» ΕΡΤ. Πρῶτον, σβουριχτὴ κατραπακιά στὸν πανάσχετο δημοσιοῦπαλληλίσκο πού, σιτιζόμενος ἀπὸ τὸ ὑστέρημα φορολογουμένων σφαγίων, «ἐπιμελήθηκε», λέει, τὸ ἔντυπο: θὰ τὸ κάνουμε φύλλο καὶ φτερό!

Σελ. 1. Ἡμερομηνία μόνον, δίχως μνεία ἔτους: Σάββατο 23 Δεκεμβρίου (Χρονιὰ βρέεε!). Ἔπονται, χῶρος καὶ ὥρα ἐνάρξεως καὶ ἀναφορὲς μόνον...ἐκτελεστῶν: Ἐθνικῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας καὶ Χορωδίας τῆς ΕΡΤ, 4 σολίστ (τραγουῖδι), διδάξαντος τῆς χορωδίας καὶ ἀρχιμουσικοῦ. Σελ. 2. α) Μὲ πολὺ μικρά, «στενεμένα» καὶ τοῦλάχιστον παχέα (ἀγγλ: **condensed** καὶ **bold**: εἰκαζομένη γραμματοσειρά: **Arial Narrow Bold**), οἱ 4 συνθέτες, μὲ μόνον τὸ ἀρχικὸ (τρискаταραμμένη συνήθεια) τοῦ μικροῦ ὀνόματος, ἦτοι: —«Σ.Μαυρόπουλος, -A.Bruckner, -Α.Πρίφτης καὶ Χ. Σαμαράς» (**sic**)—, τοῦλάχιστον μὲ χρονολογίης γεννήσεως (στὸν **Bruckner** καὶ θανάτου), ἐξαίρεσει τοῦ ὡς τώρα ὄλως ἀγνώστου μας «Α. Πρίφτη», ἀποτελέσαντος ὡς ἐκ τούτου ἀντικείμενο

χρονοβόρου διαδικτυακῆς ἐρεύνης. Στὴν ἴδια σελίδα, β) ἱστορικὸ τῆς Χορωδίας ΕΡΤ, ἐρταζούσης τὴν 40ετία τῆς λειτουργίας της—ἀλλὰ **Πουθενά** τὸ προσδοκώμενο ἀντίστοιχο ἱστορικὸ τῆς τοῦπίκλην «Ἐθνικῆς» (ἢ...ἀντεθνικῆς;) Συμφωνικῆς τοῦ ἀμαρτωλότατου ἰδρύματος καὶ γ) ὀνομαστικὸς κατάλογος κατ' εἶδος φωνῆς τῶν μελῶν τῆς Χορωδίας: **Soprani** (15), **Alti** (11), **Tenori** (10), **Bassi** (9), σύνολο μόνον 45! Ἐφ' ᾧ καὶ ἐκλήθησαν καὶ 14... παλαιότερα καὶ ἀποχωρήσαντα μέλη (7 **S**, 2 **A**, 4 **Ten**, 1 **B**), σημειούμενα μὲ * ὡς... «τιμητικὴ συμμετοχῆ». Γενικὸ σύνολο; 59, οὔτε κἂν 60! Σελ. 3, βιογραφικὰ μόνον τῆς ὑψιφώνου **Μαριλένας Στριφτόμπολα** καὶ τῆς μεσοφώνου **Ἀρτέμιδος Μπόγρη** μὲ στρογγυλές φωτογραφίες τους (ἀμφότερες καλλίφωνες καὶ καλλονές!) Σελ. 4, βιογραφικὰ μόνον τοῦ τενόρου **Φιλίππου Μοδινού** καὶ τοῦ βαθυφώνου **Πέτρου Μαγουλά**. Σελ. 5, ὁμοίως εἰκονογραφημένα βιογραφικὰ τοῦ διευθυντοῦ χορωδίας **Δημήτρη Κτιστάκη** καὶ τοῦ ἀρχιμουσικοῦ **Ἀναστασίου Συμεωνίδη**— ΠΡΟΣΟΧΗ: νὰ μὴ συγχέεται μὲ τὸν ἄριστο ἀλλ' ὄχι μόνον στὴ μπαγκέτα, ὁμότεχνό του **Βλαδίμηρο Συμεωνίδη**. Σελ. 6, τελευταία, τὰ ὀνόματα τῶν ἀκριβῶς 90 μελῶν τῆς ὀρχήστρας καὶ 14 ἄλλα: καλλ. ὀ/ντοῦ Μουσικῶν Συνόλων ΕΡΤ (δηλ. Ἀναστασίου Συμεωνίδη), προϊσταμένης τμήματος παραγωγῆς, 3 μελοῦς τμήματος παραγωγῆς, 3 φροντιστῶν, ὑπευθύνου βιβλιοθήκης, γραμματειακῆς «ὑποστηρίξεως» (ἀγνώστου σημασίας: συνώνυμο τῆς ἀργομισθίας; δὲν ὀρκίζομαι!) καὶ 4 φροντιστῶν. Ἄ ναι, μοιραζόταν καὶ ἐλεεινὰ πληκτρολογημένο καὶ «σελιδοποιημένο» ἐκτύπωμα σὲ μίαν ὄψη φύλλου Α4 τῶν στίχων Παλαμᾶ καὶ Δροσίνῃ πού μελοθέτησε ὁ Χρ. Σαμαρᾶς.

Πουθενά «σκεπτικὸ» τοῦ προγράμματος. Γιὰ τοὺς συνθέτες καὶ τὰ ἔργα τους **ΟΥΤΕ ΛΕΞΗ!** Κυριολεκτικά, τοὺς ἔχ... **πατόκορφα**. Καὶ γιατί νὰ φανῶ λεκτικῶς κοσμιότερος ἀπὸ τοὺς ἔργω ἀναίσχυντους τῆς ΕΡΤ, πού δὲν ἀξίζουν οὔτε μονόλεπτο δραχμῆς, ὄχι €, ἀπὸ ὅσα μᾶς ἀπομυζοῦν; Τέλος ὁ χῶρος τῆς χορωδίας φιλοξενοῦσε κάτι χριστουγεννιάτικα δέντρα, πολύχρωμα ἀπὸ κοντραπλακέ(;), τὸ δὲ χεῖλος τοῦ προσκηνίου, ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη στολιζόταν μὲ κατακόκκινα χριστολούλουδα ἢ «ἀλεξανδρινά»...

* * *

ΤΕΛΙΚΑ Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ θύμισε Ἡσίοδο: καὶ τοῖσιν μεμείζεται δ' ἐσθλά

κακοῖσιν... καὶ αἰδῶς οὐκ ἔσται¹. Συνθέτες καὶ ἔργα:

1. ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΠΥΡΟΣ (γ. Κέρκυρα, 1956). Τὸν γνώριζα μόνον ἀπὸ ἄψογες ἐνοργανώσεις γιὰ μὲν πάντα σελίδων μεγάλων Ἑλλήνων συνθετῶν (κυρίως Σαμάρα). Τὸ φτύσιμο τῶν συνθετῶν τῆς συναυλίας ἀπὸ τὸ τρίπτυχο «πρόγραμμα» τῆς ΕΡΤ, μὲ ὁδήγησε μοιραῖα στὸ Διαδίκτυο: παιδὶ τῆς Φιλαρμονικῆς Μάντζαρος ἀπὸ τὰ 6 του χρόνια, ὁ κ. Μαυρόπουλος, ἀπὸ 30.1.2014 εἶναι καὶ ὑπαρχιμουσικός της. Εὐρύτατες σπουδές μουσικῆς στὴν Ἑλλάδα: τρομπέτα, ἀκκορντεόν, πιάνο (μὲ τὸν ἀείμνηστο συνθέτη καὶ πιανίστα Γιώργο Γεωργιάδη [1912-1986]) καὶ κλασικὴ κιθάρα, ἀλλὰ καὶ θεωρητικὰ (ἄρμονία, ἀντίστιξη, φούγκα, ἐνορχήστρωση, ἐνοργάνωση πνευστῶν) στὸ Ἑλληνικὸ Ῥδεῖο καὶ σύνθεση στὸ Ὀρφεῖον Ῥδεῖον (καθηγητῆς: Εὐάγγελος Κόκκορης). Δυστυχῶς τὸ διαδικτυακὸ βιογραφικὸ του ἐστιάζει στὴν πολὺπλευρὴ (συνθέτης, ἐρμηνευτῆς) δραστηριότητά του σὲ πλῆθος χωρῶν τοῦ Παλαιοῦ καὶ Νέου Κόσμου, ἀπὸ Ἀλβανία ὡς Ἀργεντινὴ. Ὅμως ἓνας μουσικολόγος καταλαμβάνει πολὺ καλλίτερα ἓνα συνθέτη ἀπὸ τὴ λεπτομερῆ ἐργογραφία του. Ἐδῶ παρατίθενται, κατὰ σειρὰν τὰ ἐξῆς, ἐργογραφικὰ στοιχεῖα χωρὶς χρονολογίες (πλὴν ἑνὸς ἔργου): ἄρχισε νὰ συνθέτει τὸ 1980. Ἀναφέρονται ἀόριστα διασκευές ἢ καὶ συνθέσεις γιὰ σύνολα πνευστῶν καὶ μὲν πάντα, «ντοῦο», «τρίο», συμφωνικὴ ὀρχήστρα, μεικτὴ καὶ ἀνδρική χορωδία, φωνὴ καὶ ὀρχήστρα ἐγχόρδων, κουαρτέτο (ἢ κουαρτέτα;) ἐγχόρδων, Σούστα γιὰ ὄμποε, φαγκότο καὶ πιάνο (Μπουένος Ἄϊρες, 2000), Κοντσέρτο γιὰ τρομπέτα καὶ ὀρχήστρα ἄρ. 1 (ὑπάρχει καὶ ἄρ. 2;), Λειτουργία Ἁγ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου καὶ Χερουβικὸς Ὑμνος, προδῆλως γιὰ ἀντρικὴ χορωδία, κ.ἄ.

Τὸ Ἄβε Μαρία του (ἀχρονολόγητο στὸ πρόγραμμα...), στὸ κείμενο τῆς γνωστῆς λατινικῆς προσευχῆς τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, γιὰ τενόρο, μεικτὴ χορωδία καὶ ὀρχήστρα. Σημείωσα: «Καλογραμμμένο, εὐπρεπέστατο, ἀπὸ γνώστη ἀρίστης ἀντιστίξεως. Διακριτικὰ καὶ μὲ φινέτσα διάσπαρτο μὲ μελετημένες διαφωνίες, ποὺ ὑπερτονίζουν τὴν καλόγουστην

¹ Ἡσιόδου: Ἔργα καὶ Ἡμέραι, στίχος 179 καὶ στίχοι 191-92: μτφρ. δική μου: καὶ σ' αὐτοὺς θεὸς νάχουν ἀνακατευτεῖ καλὰ καὶ κακὰ.. καὶ ντροπὴ δὲ θὰ ὑπάρχει. Ἡ «ἐλεύθερη» προφανῶς μετάφραση τοῦ Δ.Ν.Μαρωνίτη, μεταφράζει τὸν τετελεσμένο μέλλοντα μεμείξεται μὲ μέλλοντα διαρκείας: θὰ σμίγει.

αρμονική ομοιογένεια του συνόλου. Ώραϊες αντιπαραθέσεις τενόρου και χορωδίας, ανεπιτήδευτα εύρηματική ένορχήστρωση. 'Επί τέλους άνθρωπος που δὲ φοβάται νὰ πει κάτι ΔΙΚΟ ΤΟΥ!» Νὰ ἀκούσουμε καὶ ἄλλα ἔργα του.

2. ΜΠΡΟΥΚΝΕΡ, ANTON [Bruckner, Anton, 1824-1896]: **Ge Deum** [λατ. Σὲ τὸν Θεόν], κάποτε ἀποδίδεται ἑλληνιστὶ καὶ ὡς Δοξολογία, γιὰ 4 σολίστ (ὕψιφωνο, μεσόφωνο, τενόρο, βαθύφωνο), μεικτὴ χορωδία καὶ ὀρχήστρα. Ὑπάρχουν δύο ἐκδοχές, ἓνα σχεδιάσμα (3-17.5.1881), ἐνῶ τελείωνε τὴ Συμφωνία ἀρ. 6, καὶ ἡ ὀριστικὴ (28.9.1883-7.3.1884), ἀφοῦ εἶχε τελειώσει καὶ τὴ Συμφωνία ἀρ. 7. Διαρκεῖ περίπου 24', ὁ συνθέτης τὸ ἀποκαλοῦσε «καμάρι τῆς ζωῆς του» καὶ πιθανότατα εἶναι (τοῦλάχιστον στὰ χρόνια μου) ἡ ἐντελῶς πρώτη ἑλληνικὴ χορωδιακὴ ἐκτέλεση ἔργου Μπροῦκνερ! Περὶ αὐτῶν στὸ «πρόγραμμα» μούγκα! Ἀπλῶς ἀναφέρονταν τὰ 5 μέρη τοῦ ἔργου, δίχως ἑλληνικὴ μετάφραση τῶν λατινικῶν τίτλων; Ἴδου πῶς ἔπρεπε νὰ ἀναφέρονται:

I. **Ge Deum laudamus** [Σὲ τὸν Θεὸν ὑμνοῦμεν] **Allegro**, ντο μείζ.

II. **Ge ergo quaesumus** [Σὲ ὅθεν ἱκετεύομεν] **Moderato**, φα ἔλ. .

III. **Aeterna fac** [Εἰς δόξαν αἰώνιαν (μετὰ τῶν ἁγίων Σου συγκαταριθμησον)] **Allegro**, ρε ἔλ.

IV. **Salvum fac populum tuum** [Σῶσον (ἐνν.Κύριε) τὸν λαόν Σου] **Moderato**, φα ἔλ.

V. **In Ge, Domine, speravi** [Ἐπὶ Σοί, Κύριε, ἤλπισα] **Mäßig bewegt**, δηλ. μὲ μέτρια κίνηση, ντο μείζ.

Ὅπως καὶ τοῦ κ. Μαυρόπουλου, κατὰ τὸ πλεῖστον ἱκανοποιητικότετη ἀπόδοση ὑπὸ τὸν κ. Συμεωνίδη, ἀπολήξασα σὲ ἄμεση ἐπικοινωνία μὲ μουσικὴ πού λαχταρᾷς νὰ ξανακούσεις μόλις τελειώσει. Ἀνεπίληπτοι σὲ ὄγκο, λαμπερὸ τίμπρο καὶ μουσικότητα, οἱ 4 σολίστ, ἰδίως οἱ κυρίες, μὲ ἐλάχιστην ὀξύτητα ὁ τενόρος πού μετεῖχε καὶ στὸ Ἄβε Μαρία.

Παράδοξη χορωδιακὴ γραφὴ πού ἀρχίζει στὶς ψηλότερες περιοχὲς δωρική, ἐμφανέστατο παράλλαγμα τῆς τυπικὰ μπρουκνέρειας ἐνορχήστρώσεως, ἐδῶ μὲ ρωμαλέες ταυτοφωνίες ἐγχόρδων, ἀπότομες ἐναλλαγές πυκνότητος στὴ γραφὴ, ἀνισομεγέθεις καὶ σαγηνευτικὰ ἀντιπαρατιθέμενοι ἠχητικοὶ ὄγκοι, ἀρμονικὸ ἰδίωμα λιτότερο τοῦ συμφωνικοῦ του, μὲ χρωματικὲς μετατοπίσεις σὲ μεμακρυσμένες τονικότητες· ἀκόμη

ώραιότατο έκτενές σόλο τενόρου, θεῖο τὸ III. *Εἰς δόξαν αἰωνίαν*, καὶ τὸ IV. *Σῶσον* (Κύριε) τὸν λαόν Σου, μὲ τὸ κουαρτέτο τῶν σολίστ ὅπου ὁμως πρωταγωνιστεῖ ὁ βαθύφωνος, ἐνῶ στὴν κατακλειῖδα-κορύφωμα, V. *Ἐπὶ Σοὶ Κύριε ἤλπισα*, ἡ χορωδία ἀκούσθηκε διάτορη καὶ μὲ κάποιες σκληρότητες. Ἀγαπημένε Μπροῦκνερ, ταπεινὲ μυστικιστὴ τῆς μουσικῆς, ταυτισμένε μὲ τὸ Θεό!

3. ΑΛΕΞΙΟΣ ΠΡΙΦΤΗΣ: (γ. Ἀθήνα, μαιευτήριο Λητώ, Τρίτη, 2 Ὀκτωβρίου μᾶλλον 1973 παρὰ 1979 !!!). Τὸ «πρόγραμμα» τῆς ΕΡΤ, ἔγραφε μόνον «Α. Πρίφτης: **Christmas Fantasy** (γιὰ ὀρχήστρα)» (2017; τὸ χρονολογοῦμε διστακτικά, ἀφοῦ τὸ ἀκούσαμε). Δὲ γράφεται τὸ τί ἔσυρα στὸν προκομμένο ὑπεύθυνο ἐκδόσεως. Τὸ «Πρίφτης», εἶναι κοινότατο ἄλβανικὸ ἐπώνυμο (ἄλβ. *prifti*=παπᾶς, ἱερέας), εὐρύτατα ἐξελληνισμένο. Σίγουρα ὑπῆρχαν δεκάδες *Πρίφτηδες* στὸ Διαδίκτυο ἐξ' ὧν ἄρκετοὶ μουσικοί. Ἄγιες μέρες, στάθηκα τυχερός. Στὴν *Ἐφημερίδα τῶν Συντακτῶν* συνάντησα μονοστηλάκι ἀναφερόμενο, σὲ ἄγνωστό μου ὡς τότε, μουσικὸ, ὀνόματι Ἀλέξιο Πρίφτη. Ἐκπληκτος ἀνακάλυψα ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ καταξιωμένο καλλιτέχνη τοῦ *μιούζικαλ*, ἰδιαίτερα φημισμένο γιὰ τὶς ἐνορχηστρώσεις του: ἐκτιμῶ ἰδιαίτερώς τὸ εἶδος ἀλλὰ δὲν βρίσκειται συχνὰ στὸ ἐπίκεντρο τῆς μουσικῆς πού σχολιάζω. Στὰ ὑπόλοιπα στάθηκα ἐπίσης τυχερός ² : πρώτη φράση τῆς συνεντεύξεώς του: «Γεννήθηκα... Στὸ Λητώ...Ἡμέρα Τρίτη....2 Ὀκτωβρίου...Κάποιου ἔτους». Τέλος ἱστοσελίδα μὲ φωτογραφίες συμπαθέστατου στρουμπουλοῦ διοπτροφόρου μὲ κρανίο ξυρισμένο γουλί, συμπλήρωνε τὴ συνέντευξη: τὸ ἔτος πρέπει νὰ εἶναι μᾶλλον 1973, παρὰ 1979 ἀφοῦ οἱ φωτογραφίες δείχνουν ἄτομο 44 μᾶλλον παρὰ 38 ἐτῶν. Εἶναι οἱ μόνες χρονιὲς πού ταιριάζουν μὲ τὶς ἀπεικονίσεις του, καὶ πού ἢ 2 Ὀκτωβρίου ἔπεφτε Τρίτη—οἱ ἄλλες εἶναι πολὺ παλαιότερες ἢ νεότερες. Πῶς ἐντόπισα τὶς χρονολογίες; Ἔεεε, ἔχουμε καὶ ἐμεῖς τὰ μυστικά μας! Τὸ ἔργο, ἀπεκάλυψε δεινὸ δεξιότεχνη τῆς ἐνορχηστρώσεως πού χρησιμοποιοῦσε, ἰδιαίτερα εὐστοχα, τὰ κρουστά, ἰδίως μελωδικά (καμπάνες κ.ἄ.) ἢ συνδυασμούς

² Βλ. ἱστοσελίδα cosmopoliti.com, συνέντευξη τοῦ ὡς ἄνω στὸ Βασίλη Νάτσια μὲ ἡμερομηνία 5 Ὀκτωβρίου 2017 (3 μέρες ἀφοῦ ἔκλεισε τὰ 44 μᾶλλον παρὰ τὰ 38). Τίτλος: *Ὁ Ἀλέξιος Πρίφτης ἀπὸ τὸ Α ὡς τὸ Ω*.

ὅπως ἔγχορδα+ἄρπα. Ἦταν συρραφή, ἐναρμόνιση καὶ ἐνορχήστρωση, πασίγνωστων ἀγγλικῶν καὶ γερμανικῶν χριστουγεννιάτικων τραγουδιῶν. Ἀρχικά, θύμιζε κάπως μουσική Τζὼν Οὐΐλλιαμς στὸ φιλμ *Μόνος στὸ σπίτι* (1990). Μερικὰ ἀπὸ τὰ τραγούδια (ἄνω τῶν δέκα!) ποὺ ἀναγνώρισα: *Stille Nacht, Come on ye merry Gentlemen, Jingle Bells.*, κ.λπ. κατέληξε σὲ ἐκτενέστατη ὑπόμνηση τῶν ταμπούρων στὸ *Μπολερό τοῦ Ραβέλ*. Τελικά, σχοινοτενὲς ὑμνολόγιο τοῦ κίτς ἀμερικάνικου χριστουγεννιάτικου καταναλωτισμοῦ, ὅπως ἄσχετο μὲ τὸ ὑπόλοιπο πρόγραμμα, ποὺ ζημίωσε καὶ τὸ τελευταῖο τοῦ ἔργου, τοῦ Χρήστου Σαμαρᾶ.

Τελικά ὁ κ. Ἀναστάσιος Συμωνίδης, διευθίνει σχεψὸν ἄψογα, ἀλλὰ 1) Ἄγνοεῖ τὴν πρωτίστως ὑπηρετεῖ μιὰ ραδιοτηλεοπτικὴ ὀρχήστρα—τὴν προβολὴ τῆς σοβαρῆς μουσικῆς τῆς χώρας τῆς. 2) Ἄγνοεῖ τὰ τρία κακὰ τῆς μοίρας τοῦ ἀπὸ ἑλληνικὴ μουσικὴ. Μαέστρο μου, δὲν πληρώνεσαι γιὰ νὰ βάζεις τὴ Συμφωνικὴ καὶ τὴ Χορωδία τῆς ΕΡΤ νὰ παίζει *Συμφωνικὸ ροκ ἐμπνευσμένο* (λέει) ἀπὸ τοὺς *ABBA* καὶ τοὺς *Queen* (Μέγαρο Μουσικῆς, Σάββατο, 11 Νοεμ. 2017—δὲν τρελλάθηκα νὰ πάω!). 3) Ἄγνοεῖ πῶς νὰ φτιάξει ἓνα πρόγραμμα—τέχνη ποὺ δὲ διδάσκουν, φαίνεται, οἱ ἀπανταχοῦ Γῆς Μουσικὲς Ἀκαδημίες. Διότι μποροῦσε κάλλιστα νὰ ἀφήσει τὸ ἔργο τοῦ κ. Πρίφτη γιὰ ἄλλην, προσήκουσα ἐκδήλωση, ἀντικαθιστώντας το μὲ τὴ *Σουΐτα* σὲ 3 μέρη τοῦ Μανώλη Καλομοίρη (τελειώνει μὲ τὸ *Ἐημέρωμα τῶν Χριστουγέννων*) ποὺ μὲ τὰ ἄλλα ἔργα θὰ ἀποτελοῦσε *ἀδάμαντα* προγράμματος στὰ ἑλληνικὰ συναυλιακὰ χρονικά!

4. ΣΑΜΑΡΑΣ (προσοχὴ: *Σαμαρᾶς!*), ΧΡΗΣΤΟΣ (γ. 1956): *Χριστουγεννιάτικο Φῶς* (2017), καντάτα γιὰ μεικτὴ χορωδία καὶ ὀρχήστρα, τρίπτυχο πάνω σὲ ποίηση Κωστῆ Παλαμᾶ (α' καὶ γ' μέρος, ἀντίστοιχα: *Χριστούγεννα, γιορτὴ μὲ φῶς καὶ Νὰ ἴμουν τοῦ σταύλου ἐν' ἄχυρο* β', σὲ ποίηση Γεωργίου Δροσίνη: *Νύχτα Χριστουγεννιάτικη*). Ἀνεκτίμητο κεφάλαιο τῆς σύγχρονης μουσικῆς μας, ὡς συνθέτης ποὺ ἀρθρώνει πάντοτε προσωπικότητα καὶ ἀνανεούμενο λόγο ἀλλὰ καὶ ὡς καθηγητῆς συνθέσεως στὸ ΑΠΘ, ποὺ ἔβγαλε ὅ,τι καλλίτερο χαρακτηρίζει τὴ νεότατην Ἐντεχνὴ Ἑλληνικὴ Μουσικὴ: πολλοὺς νέους συνθέτες καὶ συνθέτριες ποὺ θερίζουν πρῶτα, δεύτερα καὶ τρίτα βραβεῖα σὲ διεθνεῖς διαγωνισμοὺς συνθέσεως. Δυστυχῶς φτάσαμε στὸ ἔργο τοῦ ψυχικὰ κατάκοποι ἀπὸ τὸ περίτεχνο κίτς τοῦ Πρίφτη. Ὅμοια κατάκοπη καὶ ἡ χορωδία (καίτοι δὲ μετεῖχε στὸν Πρίφτη), μὲ συζητήσιμη λεκτικὴν

ἄρθρωση καὶ τονικὴν «ἀοριστία»—λ.χ. ἓνα ντο# ἦταν κάτι μεταξύ ντο φυσικοῦ καὶ ρε. Τέλεια ἀρχιτεκτονημένη μορφή, με ζωνηρὴ ἀντίθεση ἀγωγῆς καί, γενικά, γραφῆς στὸ ἀργότερο (Δροσίνης) μεσαῖο τμήμα. Ἡ χορωδία τραγουδοῦσε σὲ ἀπέριπτες φωνητικὲς γραμμὲς ἀναπέμπουσες στὴν «τροπικότητα» δημοτικῶν τραγουδιῶν, γεμάτες μουσικὴ πνοή ἀλλὰ καὶ φανερά στοχεύουσες στὴν ἀνάδειξη τῆς ποιήσεως—ἔδῳ, δυστυχῶς, ἡ χορωδία ἀστόχησε. Τὸ σύνολο περιέβαλε λεπτότατο ὀρχηστρικό ὑφάδι, με σταθερὸ ὑπόβαθρο κόρνων (ἂν δὲν σφάλουμε) ποὺ κάποτε ἄφηναν ἐντύπωση ἰσοκρατήματος. Ξανακούσαμε τὸ ἔργο ἀπὸ τὸ *You Tube*, ὅπου προσέξαμε καλλίτερα λεπτομέρειες ἐνορχηστρώσεως: ὅπως συμπτωματικά, ὅπως καὶ τοῦ Πρίφτη. ἐστίαζε καὶ ἐκείνη (με μεγαλύτερη ὅμως λιτότητα καὶ φινέτσα) στὰ μελωδικὰ κρουστὰ (ἀναπόφευκτες οἱ καμπάνες!), ἀλλὰ, χάρι καὶ στὴν κάμερα, προσέξαμε λεπτομέρειες, ὅπως σύμπραξη κόρνου καὶ κλαρινέτου μπάσου, χρῆση τρομπονιῶν με σουρντίνα, εὐστοχη χρησιμοποίηση ἀρπας κ.λπ. Κοντολογίς μιὰ «σταθερά» τῆς νεότερης μουσικῆς φιλολογίας μας, ποὺ ὄχι μόνον ἀξίζει δεύτερη, καλλίτερη, ἐκτέλεση, ἀλλὰ καὶ σ' αὐτὴ τῇ δεύτερη, πλῆθος ἀκροάσεων ἀνεξαρτήτων τῶν Ἀγίων Ἡμερῶν (ΜΜΑ, αἴθ. ΧΔΔ, Σάββατο, 23.12. 2017).

Λέξεις: 1766.